

УДК 658:001.895(477)

**ЕКОНОМІЧНА ПАРАДИГМА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ «НОВОЇ» ЕКОНОМІКИ**<http://orcid.org/0000-0001-5664-2908>

Логутова Тамара Григорівна, завідувач кафедри інноватики та управління, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», професор, д. е. н.

Пеліхова Маргарита Андріївна, магістр, студентка спеціальності 073 «Менеджмент», освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування», ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Маріуполь

Tamara Logutova, Head of the Department of Innovation and Management, Dr.Sc, Professor, Pryazovskyi state technical university (PSTU)

Pelikhova Marharyta Andreevna, a master's degree, a student of specialty 073 «Management», an educational program «Management of organizations and administration», «Pryazovskyi State Technical University», Mariupol, e-mail: pelikhovarita96@gmail.com, tel: +380954163060

T. Logutova, M. Pelikhova. The economic paradigm of strategic management of enterprises in the conditions of a "new" economy.

The article contains facts about the significant impact of business globalization, which largely affects the activities of industrial enterprises in Ukraine. In recent years, the world economy has made a transition to a post-industrial society, the main features of which are the social orientation of economic systems, the subordination of economic development to the tasks of a human. Enterprises should react to the changes in the market environment and adapt themselves to the "new" economy. Ukraine needs an innovative economic recovery and this requires the creation of a new paradigm of the industrial enterprises management. Investigations of the influence factors on the formation of the economic paradigm for the industrial enterprises management in the conditions of a "new" economy have shown that these include: new forms of management, methods of communication, the influence of the institutional environment, globalization processes. Researches have shown that there is no single strategy for managing industrial enterprises. In each particular case, the strategy is formed for each specific enterprise, but common for all enterprises is that the formation of a new system for the management of industrial enterprises combines three elements: tactical, operational and strategic management. The peculiarity of the modern economic paradigm is the use of situational management in the management activities. We point attention to the scientific opinion that the processes of forming a management strategy are connected with the strategic potential of the enterprise, which is considered as a range of opportunities, resources, sources of achieving of the enterprise's strategic goals.

Логутова Т. Г., Пеліхова М. А. Економічна парадигма стратегічного управління підприємствами в умовах «нової» економіки.

Стаття має оглядово-аналітичний характер. У статті визначено суттєвий вплив глобалізації бізнесу, що в значній мірі відображається на діяльності промислових підприємств України. За останні роки світове господарство здійснило перехід до постіндустріального суспільства, основними ознаками якого є соціальна спрямованість економічних систем, підпорядкування економічного розвитку потребам людини. Підприємства повинні реагувати на зміни у ринковому середовищі та адаптуватися до «нової» економіки.

Україна потребує інноваційного відновлення економіки, що призводить до пошуку нової парадигми управління промисловими підприємствами. Дослідження чинників впливу на формування економічної парадигми управління промисловими підприємствами в умовах «нової» економіки виявило, що до таких чинників належать: нові форми господарювання, способи комунікацій, вплив інституційного середовища, глобалізаційні процеси. Дослідження свідчать, що єдиної стратегії управління промисловими підприємствами не існує. У кожному конкретному випадку вона формується для кожного конкретного підприємства, але загальним для усіх підприємств є те, що формування нової системи управління промисловими підприємствами поєднує три елементи: тактичне, оперативне, стратегічне управління. Особливістю сучасної економічної парадигми являється використання в управлінській діяльності ситуаційного управління. Заслужовує на увагу думка, що процеси формування стратегії управління пов'язані зі стратегічним потенціалом підприємства, котрий розглядається як можливості, ресурси, джерела дослідження стратегічних цілей підприємства.

Логутова Т. Г., Пелихова М. А. Экономическая парадигма стратегического управления предприятиями в условиях «новой» экономики.

В статье отмечено существенное влияние глобализации бизнеса, что в значительной степени отражается на деятельности промышленных предприятий Украины. За последние годы мировое хозяйство осуществило переход к постиндустриальному обществу, основными признаками которого являются социальная направленность экономических систем, подчинение экономического развития задачам человека. Предприятия должны реагировать на изменения в рыночной среде и адаптироваться к «новой» экономике.

Украина нуждается в инновационном восстановлении экономики, что вызывает необходимость создания новой парадигмы управления промышленными предприятиями. Исследования факторов влияния на формирование экономической парадигмы управления промышленными предприятиями в условиях «новой» экономики показало, что к таковым относятся: новые формы хозяйствования, способы коммуникаций, влияние институциональной среды, глобализационные процессы. Исследования показали, что единой стратегии управления промышленными предприятиями не существует. Он формируется для каждого конкретного предприятия, но общим для всех предприятий является то, что формирование новой системы управления промышленными предприятиями объединяет три элемента: тактическое, оперативное и стратегическое управление. Особенностью современной экономической парадигмы является использование в управленческой деятельности ситуационного управления. Заслуживает внимания научное мнение, что процессы формирования стратегии управления связаны со стратегическим потенциалом предприятия, который рассматривается как возможности, ресурсы, источники достижения стратегических целей предприятия.

Постановка проблеми. Сучасні підприємства-виробники вимушені функціонувати в умовах «нової» економіки. Термін «нова» економіка виник в зв'язку із глобалізацією світового суспільства. Діяльність транснаціональних компаній має великий вплив на промислові підприємства. «Нова» економіка – це економіка, спрямована на впровадження інновацій, які розробляються на основі інтелекту, професійних знань, корпоративної культури.

На думку науковців, основною ознакою такого суспільства є соціальна спрямованість економічних систем, підпорядкування економічного розвитку завданням людини. Підприємства повинні відповідно реагувати на зміни у ринковому середовищі, тобто адаптуватися до «нової» економіки. Ретроспективний огляд розвитку різних секторів національної економіки свідчить про те, що в сучасних умовах більшість підприємств, які ще функціонують, опинилися в дуже скрутному становищі. В першу чергу це стосується експортноорієнтованих галузей: машинобудівної, металургійної, галузі легкої промисловості. Тобто економіка України знаходиться під тиском двох векторів: з одного боку – вплив вектора глобалізації: вплив ТНК, міжнародних фінансових організацій, з другого – вплив внутрішнього середовища: кризова ситуація в Україні, яка посилюється воєнними діями, погіршенням соціальних умов.

В Україні виникло питання реанімації економіки з послідовним інноваційним розвитком, що потребує нової парадигми управління промисловими підприємствами в умовах «нової» економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз численних наукових праць з питань формування «нової» економіки, економічної парадигми управління підприємствами в умовах «нової» економіки свідчить про те, що різні автори використовують різні підходи щодо визначення парадигми «нової» економіки. Провідні вчені стверджують, що глобалізація є основним проявом «нової» економіки, яка в значній мірі впливає на формування економічної парадигми стратегічного управління промисловими підприємствами. Аналізом цих питань займалися такі вчені, як Кириленков І. [1], Фатенюк-Ткачук А.О. [2], Вілкінсон Д. [3], Валертайн І. [4], Сорокин П.А. [5], Сорос Дж. [6], Гоффлер А. [7].

Мета статі – дослідження чинників впливу на формування економічної парадигми управління промисловими підприємствами в умовах «нової» економіки.

Результати дослідження. «Нова» економіка, на думку автора [2], це економіка постійних змін, а в останній час й економіка струсів. Вчені вважають, що довгострокову

стабільність діяльності підприємства можна забезпечити лише за умови підтримування стану струсу.

Сучасний етап розвитку економіки ще називають «економікою знань», «інформаційною економікою». Він характеризується заміною пріоритетів економічного розвитку із матеріальних галузей виробництва на наукоємні та високотехнологічні галузі, що зумовило розширення інформаційного сектору економіки.

Науковці визначають, що «нова» економіка є інформаційно-мережевою економікою, що обумовлює ускладнення взаємозв'язків між економічними суб'єктами. Ці зв'язки стають поліструктурними і системними, з'являються нові форми господарювання і способи комунікацій, посилюється вплив інституційного середовища [8, с.416].

Але як і раніше, саме діяльність підприємств є основним показником діяльності галузей, вони є рушійною силою у розвитку регіональної і національної економік.

Новий філософський словник дає наступне тлумачення: «парадигма – система теоретичних, методологічних і аксіоматичних установ, прийнятих як зразок наукових завдань, що розділяються всіма членами наукового співтовариства» [9, с.731]. Першим цей термін ввів Г. Бергман, подальше його використання і розповсюдження належить Т. Куну. Його точка зору – парадигма - це не тільки когнітивна модель, але й соціальна характеристика, яка позначає «погодженість думок вчених» [10, с.112].

Саме Т. Кун виділив два аспекти парадигми: епістемічний і соціальний. Тобто, парадигма – це сукупність фундаментальних знань, цінностей та дій наукового співтовариства.

Досліджуючи чинники впливу на формування парадигми управління промисловими підприємствами, науковці визначають, що підприємства знаходяться в стані постійного і безперервного розвитку, але виробничі сили і потенціал підприємства не спроможні швидко адаптуватись до виникаючих змін. Саме цей чинник є сприятливим щодо розвитку підприємств [2, с.54].

Сучасна ситуація потребує розробки та впровадження нових форм управлінських технологій. Практика свідчить про те, що єдиної стратегії управління промисловими підприємствами не існує. Стратегія в кожному окремому випадку формується для кожного конкретного підприємства. Однак аналіз розвитку тенденцій «нової» економіки, впливу глобалізації, кризових явищ у межах всього світового суспільства, а також у окремій країні дозволяє визначити, що існують і загальні підходи до формування економічної парадигми управління промисловими підприємствами.

На думку науковців [11, с.159, 12], у XXI столітті формується парадигма нової науково-технічної революції (НТР), яка кардинально вплине на зміну вигляду світової цивілізації. Така парадигма має глобальний характер, розвивається одночасно за багатьма напрямками і буде стосуватися конкретних елементів управління промисловими підприємствами:

- оновлення процесів виробництва;
- зміни відносин між людьми в процесі виробництва;
- переформування відносин між організаціями і зовнішнім середовищем.

Визначено, що в умовах глобалізації світової економіки, відбувається переорієнтація на ринок споживачів, спостерігається стрімкий розвиток сфери послуг. У сфері промислового виробництва здійснюється відмова від масового виробництва, що сформувалась на межі XIX-XXI століть під впливом теорії Ф.Тейлора [12, с.163], А. Файоля [11, с.163], за активною участю видатних людей. На зміну масовому виробництву йде новий тип «lean production» [2, с.163] («дбайливе виробництво»). Сутність цього типу виробництва полягає в тому, що підприємство виробляє продукт, який обрав споживач і в обсязі, необхідному споживачу, і саме тоді, коли це йому необхідно. Тобто відбувається повернення до виконання індивідуальних замовлень, а не на сучасному технічному і технологічному рівнях. Але характерним є те, що професіонал за допомогою сучасних технологій обладнання виробляє індивідуально-орієнтовану продукцію.

Заслугове на увагу той чинник, що за роки незалежності в Україні експортноорієнтовані підприємства (95-100 %), а саме: металургійної, машинобудівної, галузей легкої промисловості, змінили форму власності на приватну. Це обумовило формування нової системи управління промисловими підприємствами, яка поєднує три елементи: тактичне, оперативне, стратегічне управління [11, с.158].

Автори цієї статті підтримують думку деяких науковців, що нова система управління промисловими підприємствами допоможе підприємствам адаптуватися до зміни зовнішнього та внутрішнього середовища, тобто за своєю суттю, це і є економічна парадигма управління промисловими підприємствами. Більшість науковців стверджують, що сучасна економічна парадигма – це сучасна парадигма стратегічного менеджменту, яка дозволяє швидко здійснювати зміну цілей підприємства відповідно «глобалізації ринку, поширення інформаційних технологій та комп'ютерних мереж, нові якості робочої сили, зайнятої в організації» [13].

Особливістю сучасної економічної парадигми є використання в управлінській діяльності ситуаційного управління. Саме ситуаційне управління є інструментом, який дає можливість реагувати на прояв суб'єктивних обставин у процесі реалізації поставлених завдань.

Однак, треба визначити, при тому, що ситуаційне і стратегічне управління визначають основними видами управління, їх не можна ототожнювати. Саме використання ситуаційного виду управління допоможе адаптувати діяльність підприємства до кризових умов.

Виявлено, що існують численні підходи до розуміння і визначення сутності стратегічного управління підприємствами. Заслуговують на увагу представлені теорії стратегії підприємства в дослідженнях А.П. Наливайко [14]. Він визначив стратегію підприємства як базове поняття та предмет відповідної наукової галузі. А.П. Наливайко розглядає стратегію управління підприємством як набір напрямків діяльності щодо забезпечення прибутковості.

Наведене визначення категорії стратегії підприємства базується на певних положеннях, а саме: стратегія підприємства в основі є портфельною, яка об'єднує сукупність напрямків стратегічної діяльності, підприємство встановлює цілі та засоби їх досягнення; кожний з напрямів має свої власні можливості зростання та прибутковості; усі складові стратегічного портфеля підприємства повинні бути збалансованими; стратегія підприємства повинна постійно оновлюватися [15, с.67, 16]. Узагальнюючи положення теорії А.П. Наливайко, можна визначити, що «для сформованої парадигмальної конструкції» він визнає поняття «стратегія», «стратегічні напрямки діяльності», «конкурентні переваги», «стратегічний потенціал», безперервність процесів оновлення та змін [15, с.68]. Деякі науковці віддають перевагу процесам формування стратегії і, у зв'язку з цим, аналізу та оцінці створеного та розвитку стратегічного потенціалу. Вони визначають стратегічний потенціал, як можливості, ресурси, джерела досягнення стратегічних цілей підприємства – формування, підтримка та розвиток стійких конкурентних переваг. Це обумовлює ресурсний підхід до визначення стратегічного потенціалу. Сутність цього підходу у тому, що підприємства відрізняють щодо їх ресурсного оснащення, чим пояснюється їх ефективність та прибутковість [17]. Тобто становлення та подальший розвиток сучасної парадигми стратегічного управління підприємства відбувається на основі систематизації і синтезу теоретичних поглядів на стратегічний потенціал з метою створення концептуальної моделі його управлінням.

Основним критерієм визначення стратегічного потенціалу визнано джерело конкурентних переваг підприємства. Основним чинником стратегічного потенціалу, що використовується для реалізації процесів стратегічного управління, є організаційні знання.

Таким чином, на основі одержаних результатів проведеного дослідження, можна визначити, що сучасна парадигма повинна будуватися з урахуванням того, що головним

об'єктом управління є підприємство. Підприємства розглядаються як складні, динамічні, спроможні до самоорганізації соціально-економічні системи [14]. Основою нової парадигми управління є гуманізація виробництва. Саме людина є головною виробничою силою. Матеріальною основою гуманізації виробництва є науково-технічний прогрес, реалізація якого відбувається шляхом трансформації економічних відношень.

Узагальнюючи результати досліджень як вітчизняних, так і іноземних авторів, необхідно визначити, що не можна сформувати оптимальну економічну парадигму управління промисловими підприємствами, якщо відсутня національна парадигма. Багато науковців поділяє думку, що національна парадигма – це сукупність складових, тобто окремих парадигм, які є складовими національної парадигми, а саме: економічної, енергетичної, продовольчої, культурної, демографічної, військової парадигм. Бажано ці складові сформувати у ієрархію відповідно до вагомості кожної з них у складі національної парадигми.

Але треба відзначити, що вплив глобалізації, мінливого зовнішнього та внутрішнього середовища, спонукає змінюватися ієрархічну схему в залежності від пріоритетності цих складових, яка змінюється в залежності від обставин. Таким чином, формування загальної економічної парадигми управління промисловими підприємствами повинно спиратися на економічну парадигму розвитку держави, що дає можливість приймати стратегічно правильні та ефективні рішення у процесі управління підприємствами.

В сучасних умовах, на жаль, треба констатувати, що в Україні немає збалансованої національної парадигми. Ставлячи на вищому шаблі ієрархії військову парадигму, треба відзначити, що вона не буде ефективно реалізовуватися без розвитку економічної парадигми. На нашу думку, треба віддати пріоритет економічній парадигмі, що дасть можливість реалізуватися всім іншим.

Впровадження національної парадигми можливе тільки з урахуванням впливу зовнішнього середовища, тому що промислові підприємства, форма їх взаємодії з транснаціональними компаніями, також змінилася. Але, спираючись на досвід розвинутих держав, треба на перше місце ставити інтереси своєї держави та обов'язково налагоджувати дипломатичні взаємовідносини із сусідніми державами.

Висновки. Дослідження чинників впливу на формування економічної парадигми управління промисловими підприємствами дозволяє зробити висновок, що підприємства-виробники функціонують в умовах «нової» економіки, що обумовлено суттєвим впливом глобалізації на їх діяльність. Відновлення економіки України потребує нової парадигми управління промисловими підприємствами. Визначено, що економічна парадигма стратегічного управління підприємством не може бути універсальною. Вибір парадигми обумовлений особливостями підприємства, характером його діяльності та впливом внутрішніх та зовнішніх чинників. Формування нової системи управління промисловими підприємствами поєднує три елементи: тактичне, оперативне та стратегічне управління. Особливостями сучасної економічної парадигми є використання в управлінській діяльності ситуаційного управління, що дозволяє підприємствам адаптуватися до мінливого зовнішнього середовища. В роботі визначено, що в Україні поки відсутня збалансована національна парадигма управління розвитком держави, яка повинна бути основою щодо формування економічних парадигм управління підприємствами.

Список використаних джерел:

1. Кириленко В. І. Суперечності, тенденції і виклики сучасної економіки. Парадигмальні зрушення в економічній теорії XXI ст. Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dsr.univ.kiev.ua/pub/publish/160494/>.
2. Фатенюк-Ткачук А. О. Парадигма проявів «нової» економіки/ А. О. Фатенюк-Ткачук // Актуальні проблеми економіки. – №12 (138), 2012. – С.53-60.
3. Wulkinson, D. Sorokin versus Toynbec on Civilization. In: Sorokin se Civilization. A Centennial Assessment. Ed. By Ford J., Richard M., Talbutt P. New Brunswick; L., 1996. – 246 p.

4. Валертайн И. Конец знакомого мира. Социология XXI века. – М.: Логос, 2003. – 368 с.
5. Сорокин П. А. *Общая социология (Человек. Цивилизация. Общество)*. Общ. ред. сост. и предисл. А.Ю. Согомонов; Пер. с англ. – М.: Политиздат, 1992. – 543 с.
6. Сорос Дж. *Эпоха ошибок: мир на пороге глобального кризиса* – М.; Альпина Бизнес Брукс, 2008. – 202 с.
7. Toffler A. *The Adaptive Corporation*, Gower, 1985. - 217 p.
8. Смесова В. Л. *Методологічні аспекти дослідження процесів формування і реалізації економічних інтересів*/ В. Л. Смесова // *Парадигмальні зрушення в економічній теорії XXI ст. Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції [Електронний ресурс]* – Режим доступу: <http://dsr.univ.kiev.ua/pub/publish/160494/>.
9. *Новый философский словарь: 2-е изд., перераб. и дополн.* – Мн.; Интерпрессервис; Книжный Дом, 2001. – 1280 с.
10. Кун Т. *Структура научных революций*/ Т. Кун// – М.: Наука. 1975. – 324 с.
11. Ігнат'єва І.А., Янковий Р.В. *Нові парадигми стратегічного управління промисловими підприємствами в умовах ринкових трансформацій*/ І.А. Ігнат'єва, Р.В. Янкови// *Економіка та управління підприємствами. Актуальні проблеми економіки*, №1(127), 2012. – С.157-163
12. Тейлор Ф. У. *Принципы научного менеджмента*/ Ф. У. Тейлор // – М.; Контроллинг, 1991. – 104 с.
13. Поплавська Ж. В., Полянська А.С. *Зміна парадигми стратегічного управління на підприємстві в умовах сучасного розвитку*./ Ж. В. Поплавська , А.С. Полянська// *Lviv Polytechnic National University Institutional Repository*. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua/>.
14. Наливайко А. П. *Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрями розвитку: Монографія*/ А. П. Наливайко// – К.: КНЕУ, 2001. – 227 с.
15. Бабина Е. Е. *Трансформация подходов к управлению на современном этапе развития экономики* /Е. Е. Бабина // [Електронний ресурс]. - Режим доступа : <http://www.konspekt.biz/index.php?+text=2829>.
16. Штимер А. Т. *Сучасна парадигма стратегічного управління потенціалом підприємства в конкурентному середовищі*/ А. Т. Штимер// *Стратегія економічного розвитку України. Спецвипуск*, №28, 2011. – С.65-70.
17. Отенко И. П. *Становление парадигмы стратегического управления потенциалом предприятия: Монография*/ И. П. Отенко// – Харьков: Изд.ХНЭУ, 2007. – 348 с.

References:

1. Kirilenko V. I. (2015) “Contradictions, tendencies and challenges of the modern economy. Paradigm shifts in the economic theory of the twenty-first century” [“Superechnosti, tendentsiyi i vyklyky suchasnoyi ekonomiky. Paradyhmalni zrushennya v ekonomichnyy teorii KHKHI st.”], *Materials of the 3rd International Scientific and Practical Conference*, Retrieved from <http://dsr.univ.kiev.ua/pub/publish/160494/>.
2. Fatenuk-Tkachuk A. O. (2012) “The paradigm of manifestations of a "new" economy” [“Paradyhma proyaviv «novoyi» ekonomiky”] *Actual problems of the economy*, № 12 (138), p.53-60.
3. Wulkinson, D. (1996) “Sorokin versus Toynbec on Civilization. In: Sorokin se Civilization” *A Centennial Assessment*. Ed. By Ford, J., Richard, M., Talbutt, P. New Brunswick; L., 246 p.
4. Wallerstein I. (2004) “The End of the World as We Know It: Social Science for the Twenty-First Century”, M, Logos, 368 p.
5. Sorokin P. A. (1992) “General sociology (Man. Civilization. Society)” [“Obshchaya sotsiologiya (Chelovek. Tsvivilizatsiya. Obshchestvo)”], trans. from English, M, Politizdat, 543 p.
6. Soros G. (2008) “The Age of Fallibility: Consequences of the War on Terror”, trans. from English, M, Alpina Business Brooks, 202 p.
7. Toffler A. (1985) “The Adaptive Corporation”, Gower, 217 p.
8. Smysova V. L. (2015) “Methodological aspects of the study of the processes of formation and realization of economic interests. Paradigm shifts in the economic theory of the twenty-first century” [“Metodolohichni aspekty doslidzhennya protsesiv formuvannya i realizatsiyi ekonomichnykh interesiv. Paradyhmalni zrushennya v ekonomichnyy teorii KHKHI st.”], *Materials of the 3rd International Scientific and Practical Conference*, Retrieved from <http://dsr.univ.kiev.ua/pub/publish/160494/>.
9. “New philosophical dictionary: 2nd ed. revised and enlarged”, [“Novyy filosofskiy slovar': 2-ye izd., pererab. i dopoln”] (2001), Mn, Interpressservice, Book House, 1280 p.
10. Kuhn T. (1975) “The Structure of Scientific Revolutions” trans. from English, M., Nauka, 324 p.
11. Ignatyeva I. A., Yankovsky R.V. (2012) “New paradigms of strategic management of industrial enterprises in the conditions of market transformations” [“Novi paradyhmy stratehichnoho upravlinnya promyslovymy pidpryyemstvamy v umovakh rynkovykh transformatsiy”]. *Economics and Enterprise Management. Actual problems of the economy*, №1 (127), p.157-163
12. Poplavskaya Zh.V., Polyanska A. C. “Changing the paradigm of strategic management in the enterprise in the conditions of modern development”. [“Zmina paradyhmy stratehichnoho upravlinnya na pidpryyemstvi v umovakh suchasnoho rozvytku”], *Lviv Polytechnic National University Institutional Repository*, Retrieved from [http // en alp.edu.ua](http://ena.lp.edu.ua).

13. Nalyvayko A. P. (2001) "The theory of enterprise strategy. Current state and directions of development" ["Teoriya stratehiyi pidpryyemstva. Suchasny stan ta napryamy rozvytku"], Monograph, K., KNEU, 227 p.
14. Shimmer A. T. (2011) "Modern paradigm of strategic management of enterprise potential in a competitive environment" ["Suchasna paradyhma stratehichnoho upravlinnya potentsialom pidpryyemstva v konkurentnomu seredovyshchi"], Strategy of economic development of Ukraine. Special issue, №28, p.65-70.
15. Taylor F. W. (1991) "The Principles of Scientific Management" trans. from English, M., Controlling, 104 p.
16. Babina E. E. "Transformation of approaches to management at the present stage of economic development" ["Transformatsiya podkhodov k upravleniyu na sovremennom etape razvitiya ekonomiki"], Retrieved from <http://www.konspekt.biz/index.php?+text=2829>.
17. Otenko I. P. (2007) "Formation of the paradigm of strategic management of enterprise potential" ["Stanovleniye paradigmy strategicheskogo upravleniya potentsialom predpriyatiya"], Monograph, Kharkov, Publ. KhNEU, 348 p.

Keywords: economic paradigm; strategic management; «new» economy; enterprises; globalization.

Ключові слова: економічна парадигма; стратегічне управління; «нова» економіка; підприємства; глобалізація.

Ключевые слова: экономическая парадигма; стратегическое управление; «новая» экономика; предприятия; глобализация.

Перевірено на плагіат: <https://corp.unicheck.com/library/viewer/report/5478551>